

Osnovne informacije o programu Živeti v multikulturni družbi

SPLOŠNO O PROGRAMU

Projekt: Sodelovanje za zdravje Romov – SORO, sofinanciran s strani Norveškega finančnega mehanizma in Službe vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Namen programa: Program Živeti v multikulturni družbi je namenjen strokovnim delavcem, ki vsakodnevno delajo z Romi. Namenjen je spoznavanju romske kulture in ugotavljanju potreb romske skupnosti, obravnava prevladujoče stereotipe in načine za njihovo preseganje ter prispeva k izboljšanju komunikacije za uspešnejše sodelovanje.

Ciljna skupina: Strokovni delavci, ki vsakodnevno delajo z Romi.

Trajanje programa: 16 pedagoških ur.

Vsebina programa: Osnovni 16-urni program obsega 4 module:

Modul 1: Življenje Romov, nekoč in danes,

Modul 2: Med pravicami in dolžnostmi ter medinstitucionalno povezovanje,

Modul 3: Medkulturnost in odnosi znotraj nje in

Modul 4: Komuniciranje, vzroki konfliktov in konstruktivne poti reševanja le-teh.

Osnovni program je možno nadgraditi z modulom 5: *Osnove romskega jezika*.

Zaključek programa: Udeleženci prejmete potrdilo o udeležbi v programu.

MODUL 1

4 šolske ure, od 9.00 do 12.15 (vmes 15 minut odmora)

Ime modula: Življenje Romov, nekoč in danes

Vsebina modula: Izvor, socialni status, življenje danes, kulturne posebnosti

Cilji modula:

- Zvišati raven poznavanja romskega življenja in razumevanja romske kulture,
- ponuditi pogoje za razmislek o odnosu večinske populacije in medijev do romske skupnosti,
- spodbuditi udeležence in udeleženke, da se vživijo v kožo pripadnikov in pripadnic romske skupnosti,
- krepi sobivanje med romskimi skupnostmi in večinskim prebivalstvom,
- spodbuditi kritično razmišljanje,

- zmanjšati predsodke med strokovnimi delavci, ki se vsakodnevno pri svojem delu srečujejo z romsko skupnostjo,
- spodbuditi k premišljenemu in aktivnemu delovanju proti diskriminaciji pripadnikov in pripadnic romske kulture.

Izvajalki in reference:

Monika Sandreli je častna ambasadorka medkulturnega dialoga, urednica, novinarka in prevajalka za dnevne in tedenske oddaje na radiu in televiziji. Licenčno izvaja programe učenja romščine in romskih plesov, je aktivna članica Ženskega foruma pri Zvezi Romov Slovenije in predavateljica na mednarodnih romskih taborih, različnih konferencah, seminarjih z romsko tematiko in še. Je koordinatorica projekta Opolnomočenje romskih žensk in izvajalka medkulturnih uric za osnovnošolske otroke, vodi pa tudi delavnice in predavanja o človekovih pravicah in romski kulturi.

Milena Tudija je predsednica Romskega društva Romano Veseli, ki aktivno sodeluje pri reševanju romske tematike in kot partnerska organizacija sodeluje v projektu SORO. Preko njega opravlja vsakodnevno delo v romskih naseljih z namenom ozaveščati Rome o zdravem načinu življenja (prehranjevanje, skrb za zdravje, gibanje, preventiva ...), prevaja gradiva in objave iz romščine v slovenščino in obratno ter sodeluje pri vseh kampanjskih in medijskih aktivnostih projekta. Poleg tega vodi mednarodni projekt Eko-etno romska moda, v sklopu katerega se trudi Rome usposobiti in aktivirati za lažji vstop na trg dela z zaposlitvijo preko socialnega podjetništva. Večletne izkušnje za delo z Romi in večinskim prebivalcem je pridobila tudi z aktivno udeležbo na okroglih mizah, z organizacijo prireditev in različnih strokovnih srečanj.

MODUL 2

4 šolske ure, od 12.45 do 16.00 (vmes 15 minut odmora)

Ime modula: Med pravicami in dolžnostmi ter medinstitucionalno povezovanje

Vsebina modula: Mreža pomoči po Sloveniji, uspešna in manj uspešna sodelovanja, vključevanje romske populacije v delovne procese, povezovanje in izmenjava izkušenj

Cilji modula:

- Spoznati delo CSD v skladu z zakonodajo pri delu z romsko populacijo (denarno socialna pomoč, pogodba o aktivnem reševanju socialne problematike, otroški dodatki, nezakonska rojstva in priznanje očetovstva, razpad izven zakonske skupnosti, izvrševanje vzgojnih ukrepov, socialno delo med in po prestajanju kazni zapora, družinsko nasilje in ukrep prepovedi približevanja, postopki v zvezi z namestitvijo in plačilom DSO, inštitut družinskega pomočnika),
- spoznati spremljanje in timska srečanja na OŠ,
- spoznati starostno strukturo Romov glede na naselja in tipe bivališč,

- spoznati nediskriminatoren odnos socialnega delavca pri polivalentnem socialnem delu in vključevanju Romov v širšo družbeno skupnost,
- spoznati platformo e-RR kot vir z informacij,
- spoznati izobraževalne institucije in aktualne projekte za to ciljno skupino, ki se izvajajo v lokalnem/nacionalnem okolju.

Izvajalca in reference:

Polde Jevšek je od leta 1977 zaposlen kot socialni delavec na Centru za socialno delo Novo mesto (CSD) na področju socialnega dela z Romi in aktivno vključen v povezovanje inštitucij na področju socialnega varstva za reševanje romske tematike. V preteklosti je bil član državne komisije za reševanje romske problematike, danes pa je aktiven član raznih komisij na območju, ki ga pokriva CSD s svojo pristojnostjo.

Mag. Gabi Ogulin Počrvina je strokovna sodelavka RIC-a Novo mesto, ki se že vrsto let ukvarja z izobraževanjem odraslih iz ranljivih ciljnih skupin med drugim tudi z Romi. Je vodja projekta Finally (Finančna pismenost za Rome) in soavtorica izobraževalnega programa, urednica priročnika in delovnega zvezka ter avtorica didaktične igre za izvajanje finančne pismenosti Romov.

MODUL 3

4 šolske ure, od 9.00 do 12.15 (vmes 15 minut odmora)

Ime modula: Medkulturnost in odnosi znotraj nje

Vsebina modula: Večkulturna družba, nestrpnost, stereotipizacija, predsodki, osebna naravnost

Cilji modula:

- Spoznati razliko med večkulturnostjo in večetničnostjo, komuniciranjem in odnosi v romski družini ter med družinami v naseljih,
- seznaniti se s hitrimi spremembami v tako imenovanih romskih naseljih; "romska" naselja so vse bolj etnično in kulturno raznolika,
- reševati romsko tematiko, ki ni zgolj vezana na romska naselja, temveč tudi na bližnjo (okoliške vasi) in širšo okolico (lokalna skupnost oz regija).

Izvajalec in reference:

Branko Novak, danes aktiven upokojenec, je od leta 2003 do 2015 v slovenski policiji pokrival področje dela s pripadniki multikulturnih skupnosti (80% Romi). Izkušnje je pridobil kot član strokovne skupine za pripravo Ukrepov za Rome 2012-2015 in kot član vladne skupine, ki je nato spremljala izvajanja ukrepov. V sklopu projekta SKUPA-j in podobnih projektih je usposabljal javne uslužbenke za delo v multikulturnih sredinah. Je avtor verificiranega programa usposabljanj za delo v multikulturnih skupnostih in kot nosilec dveh

predmetnih področij na Višji policijski šoli je vodil predavanja tako na omenjeni šoli kot tudi na različnih drugih seminarjih, delavnicah in strokovnih srečanjih.

MODUL 4

4 šolske ure, 12.45 do 16.00 (vmes 15 minut odmora)

Ime modula: Komuniciranje, vzroki konfliktov in konstruktivne poti reševanja le-teh

Vsebina modula: Učinkovita komunikacija, komunikacija in javni uslužbenci, primeri iz prakse: vzroki in načini reševanja konfliktov

Cilji posameznega modula:

- Pridobiti dodatna znanja o vzrokih za konflikte,
- razumeti posebnosti konfliktov pri Romih,
- identificirati in razumeti pomen komunikacije,
- zavedati se pomembnosti vključevanja tretjih oseb za reševanje konfliktov med Romi,
- razumeti prednosti mediacije,
- pridobiti znanja za izvajanje mediacije,
- spoznati osnovne romske izraze kot pripomoček za prepoznavanje nevarnosti.

Izvajalec in reference:

Roman Horvat je vodja kabineta župana Občine Kočevje, pred tem pa je od leta 2011 do 2015 bil pomočnik komandirja policijske postaje Grosuplje, kjer je sodeloval v preventivnih aktivnostih na področju dela v multikulturni skupnosti, skrbel za prometno varnost, opravljal splošne policijske naloge in sodeloval z lokalno skupnostjo in Komisijo za spremljanje položaja romske skupnosti v okviru romske tematike. Izkušnje je pridobil z izvajanjem različnih oblik usposabljanj v povezavi s spreminjanjem prepričanj, ki so vezana na pridobljene stereotipe in predsodke, v praksi pa izvajal dialoge in mediacije s pripadniki različnih marginalnih skupin oz. skupin odrinjenih na rob družbe. Je tudi multiplikator za usposabljanje k ustreznemu pristopu k reševanju varnostnih pojavov. Pri svojem delu spodbuja k uporabi ustrezne komunikacije in povezovanju z drugimi institucijami. Ob tem delu je napisal tudi slovar »Osnove romščine - priručnik«, ki je prepoznan kot dobra praksa v Policiji.